

Raadsvraag

Afkomstig van	Cie-lid Thieu Bongers
Politieke groepering	CDA
Datum binnenkomst vraag op raadsgriffie + afhandelingstermijn	2dec19 10 werkdagen
Portefeuillehouder	Backus
Eenheid	SL/beleid
Join- raadsvragenboek	2019-178 nieuwe voetbalaccommodatie Kelpen-Oler - technische toelichting waterhuishouding en bodemgesteldheid

Concrete vragen	Het hele plan zoals dit bij de stukken van de commissie fysiek zit telt bijna 1500 pagina's. De hele watertoets omhelst in feite maar een half A4, waarin met betrekking tot de grondwaterstand in mijn ogen zeer foute conclusies worden getrokken. De GHG zou op -40 tot -100 cm onder maaiveld zitten. In mijn ogen zit deze veel hoger, tot zelfs aan maaiveld aan toe. Afgelopen donderdagavond was er in de Bombardon een infoavond van het waterschap over met name het grondwater. Het is jammer dat Dhr. Backus die ik hiervoor had uitgenodigd, hier niet aanwezig was. Twee hydrologen Frans Verdonshot en Jacques Peerboom waren daar, evenals Har Frenken, DB-lid en de dijkgraaf. Het idee om de GHG in de kruipruimtes vast te stellen vonden de hydrologen een prima idee. De gemeente kan nu wel van de zomer peilbuizen hebben geplaatst, maar waarschijnlijk hebben ze in augustus door de twee extreem droge zomers, de laagste grondwaterstand ooit in het Wessemerven vastgesteld. Hier ben ik niet in geïnteresseerd. Afgelopen donderdag werd verteld dat er 600 mm regen nodig is deze winter om het extreem lage peil weer op peil te krijgen. Zeer waarschijnlijk zult u deze winter geen representatieve GHG te weten komen. U had hier in de zomer van 2016 moeten meten, dan had u het geweten! Toen stond alles blank! Als deze foutieve GHG wordt gebruikt als uitgangspunt voor de verdere planvorming en opbouw van de voetbalvelden, vrees ik dat het vroeg of laat fout gaat. In de bijlagen worden 850 pagina's besteed aan lichtberekeningen, zeer verhelderend! Waterberekeningen vind ik niet of nauwelijks. Ja voor het clublokaal wordt 90 m3 waterberging berekend. Er wordt wel genoemd dat het kunstgrasveld ook waterbuffer nodig heeft, maar men zegt niet hoeveel. Elk bedrijf dat wil bouwen, heeft een deugdelijke watertoets nodig, de gemeente blijkbaar niet. Dit maakt mij bezorgd. Ik gun de gezamenlijke voetbalclubs een mooie locatie waar ze het hele jaar nu en in de verre toekomst zonder natte voeten op kunnen voetballen, dit hebben ze verdiend na jaren lang overleg. Ik gun de inwoners van Kelpen-Oler droge voeten en geen water meer in de kruipruimte. Het moet niet zo zijn dat na realisatie de clublocatie op drijfzand is gebouwd en miljoenen letterlijk in het water zijn gegooid. Ik hoop van harte dat u met een goede onderbouwing mijn bezorgdheid weg kunt nemen. Reeds in 2017 heb ik Dhr. Backus persoonlijk gewaarschuwd voor lage ligging van de voetballocatie en hierna regelmatig vragen over gesteld. Hieronder kom ik met een aantal bedreigingen, ook met mogelijke oplossingen en suggesties.
------------------------	---

Afgelopen donderdag kwam ook LIWA ter sprake. Dit betekent Limburgse Integrale Water Aanpak. Dit is een modelmatige studie waarin met maatregelen wordt gestreefd naar hogere grondwaterpeilen. Agrariërs zijn verplicht om met peilgestuurde drainages grondwater vast te houden. Het waterschap verhoogd stuwpeilen en in dorpen en steden worden daken afgekoppeld van het riool. Dit heeft tot gevolg dat het grondwater op sommige plaatsen wel tot een meter kan stijgen. De berekeningen hieromtrent zijn pas afgerond. Medewerkers van alle gemeentes zitten in dit overleg. Kan er nagevraagd worden wat de gevolgen zijn voor Kelpen-Oler en het sportpark? Hoeveel cm gaat het grondwaterpeil omhoog?

Bij NLP (Nieuw Limburgs Peil) werd 10 jaar geleden ook zo'n berekening gemaakt. Hierbij werd Kelpen-Oler als uitzonderingsgebied verklaard. Inmiddels zijn alle landbouwpercelen rondom Kelpen-Oler van peilgestuurde drainage voorzien, waarbij het grondwater tot -40 cm onder maaiveld wordt opgestuwd. Al deze percelen liggen op NAP niveau een stuk hoger dan de nieuwe locatie van de voetbalvelden. Door middel van kweldruk heeft dit gevolgen voor de grondwaterstand onder de voetbalvelden en Kelpen-Oler. Wordt hier ook aan gedacht of komt er voor Kelpen-Oler een verbod op het gebruik van peilgestuurde drainage door agrariërs omdat Kelpen-Oler anders mogelijk "verzuipt"?

Afgelopen donderdag hoorde ik dat het KNMI in de toekomst nattere winters voorspeld en drogere zomers met vaker stortbuien. Hoe wordt deze voetballocatie klimaatadaptief gemaakt, zodat er ook in de toekomst in zomer en winter gevoetbald kan worden? Zijn hier in de berekeningen extra marges voor meegenomen?

Zijn er ook medewerkers van het waterschap uitgenodigd voor komende maandag? Wie bij het waterschap beoordeeld dit plan of denkt hierin mee?

Afgelopen donderdag hoorde ik ook dat in Grathem bij de onderdoorgang van de Uffelsebeek en het Kanaal Wessem-Nederweert een pompinstallatie door het waterschap wordt gebouwd om ingeval van wateroverlast, water in het kanaal te pompen en bij droogte juist water van het kanaal in de Uffelsebeek.

Ik wil u vragen of het in Kelpen-Oler ook mogelijk is om bij wateroverlast dit te doen? Het zal dan gaan om veel geringere hoeveelheden gaan dan in Grathem. Dit zal met Rijkswaterstaat kortgesloten moeten worden.

Ik heb eergisteren een offerte aangevraagd voor een compleet geïnstalleerde installatie met buizen tot in het kanaal. Deze offerte zit in de bijlage.

Als er door middel van pompen in geval van nood, water weg gepompt kan worden, hoeft er misschien niet zoveel zand aangevuld te worden. Wat kost 10 cm extra zand, dit zijn 7000 m³? Dan is een pomp snel terugverdiend.

De angst voor wateroverlast bij een groot aantal mensen in Kelpen-Oler zal ook weg genomen worden.

In geval van droogte is het misschien ook een idee om middels subirrigatie de sportvelden van water uit het kanaal te voorzien. Er is dan geen beregeningsinstallatie meer nodig. Deze innovatieve manier van irrigeren wordt op dit moment bij diverse agrariërs met goed gevolg uit getest. Zou dit ook onderzocht kunnen worden of dit iets is voor Kelpen-Oler?

In het rapport van Johan Bode van 2011 van het voormalige waterschap Peel en Maasvallei, wordt geconstateerd dat het afschot van de Wessemvenlossing van het dorp tot de duiker bij de N280 zeer gering is. Bij veel regenval kan het water daarom niet snel genoeg weg. Daarom ligt bij het oude voetbalveld een grote buffer. Net ten noorden van de N280 bij de instroom in het Keversbroek ligt een bodemval van een halve meter in de Wessemervenlossing. Dit betekent dat de duiker onder de N280 ook met een halve meter omlaag kan. Daardoor zou de Wessemervenlossing met veel meer afschot het water gemakkelijker kwijt kunnen. De provincie is hiervan op de hoogte om bij de aanleg van de nieuwe N280 hier rekening mee te houden. Er kan dan werk met werk gemaakt worden. Maar wanneer komt de nieuwe N280? Als dit nog lang duurt kan er dan evengoed een lagere duiker gemaakt worden?

	Ten zuiden van de N280 staat nu een stuw die vanwege de natte situatie vaak laag staat. Als er een nieuwe duiker komt zal deze stuw een stuk hoger moeten staan om verdroging van landbouwpercelen te voorkomen. Afgelopen donderdag heb ik gehoord dat het waterschap stuwen op afstand wil gaan bedienen vanuit een centrale regelkamer in Roermond. Kan deze stuw ook als zodanig uitgevoerd worden, waarbij er in geval van calamiteiten snel tot actie kan worden gekomen? Voor het aanvullen van de gronden is ongeveer 70.000 m3 grond nodig. Dit zijn 3500 vrachtwagens, die gedurende ruime tijd tot overlast in de straten van Kelpen-Oler zullen zorgen. Is er ook over nagedacht dat deze grote hoeveelheid zand ook via het schip aangevoerd kan worden? Via een ponton in Kanaal Wessem Nederweert kan er dan met een hijskraan geladen worden. Er hoeft maar 400 meter met vrachtwagens gereden te worden, waarbij geen enkele vrachtwagen meer door Kelpen-Oler hoeft. Update 2dec19: Ik heb het even nagekeken, over een aantal vragen die ik voorheen heb gesteld heb ik vanmiddag antwoord gehad. De vraag over de representativiteit van peilputten blijft staan. Is het wetenschappelijk correct om met peilputten in Ell, iets zinnigs te zeggen over de grondwaterstand bij de nieuwe voetballocatie, wetende dat het Kanaal Wessem-Nederweert hier tussen ligt? Dit rapport wordt wel aan de raad voorgelegd als watertoets, en als er nu foute conclusies worden getrokken door foute aannames is dit niet goed. Het rapport van Kragten staat in het 5e stuk bij de raadsvergadering op bladzijde 264 van 1298. De twee peilbuizen in Ell (links) hebben op slechts 350 m afstand van elkaar in de piekmomenten al een halve meter peilverschil. Alleen dit geeft al aan dat de manier waarop Kragten grondwater in kaart probeert te brengen zo niet kan en dat daarmee het peil in Kelpen-Oler bepaald kan worden. Ik heb eerder ook een vraag gesteld of er overleg is met het waterschap? Vanmiddag bleek dat er onduidelijkheid was of er al een getekende leggerwijzigingsvergunning was voor de overkluizing van de Wessemervenlossing en de diameter daarvan. Een persoon zei 40 cm en iemand anders zei 100 cm. Wat is het nu? Ook gevraagd kan nog worden of ook een vergunde beregeningsput en vergunde pomp nodig is. Dit waren mijn vragen.
--	--

Ambtelijk advies	Datum: 6 december 2019 Advies: Noot: uit de bovenstaande berichten van de heer Bongers is getracht om de essentie van een aantal van zijn vragen samen te vatten en onderstaande te beantwoorden. <i>Vraag 1: Kan er nagevraagd worden wat de gevolgen zijn voor Kelpen-Oler en het sportpark? Hoeveel cm gaat het grondwaterpeil omhoog? Wordt hier ook aan gedacht of komt er voor Kelpen-Oler een verbod op het gebruik van peilgestuurde drainage door agrariërs omdat Kelpen-Oler anders mogelijk "verzuipt"? Hoe wordt deze voetballocatie klimaatadaptief gemaakt, zodat er ook in de toekomst in zomer en winter gevoetbald kan worden? Zijn hier in de berekeningen extra marges voor meegenomen?</i> Door de ophoging van het sportpark verandert de grondwaterstand in absolute zin ten opzichte van NAP niet of nauwelijks. Relatief gezien – dus ten opzichte van het maaiveld - komt de grondwaterstand dieper te liggen. Het water van de velden, verhardingen, etc. wordt eerst afgevoerd naar een wadi op het sportpark. In deze wadi wordt het water tijdelijk geborgen om vervolgens vanuit deze wadi vertraagd, te worden geïnfilteerd. De uiteindelijke afvoersnelheid van water uit het sportpark is daardoor lager dan huidige afvoer van het akkerland.
-------------------------	--

De totale hoeveelheid water wordt minder, doordat een groot gedeelte in de diepere lagen wordt geïnfilterd en omdat de nieuwe toplaag beter waterdoorlatend is dan de huidige toplaag.

Uit het bodemonderzoek blijkt dat niet alle aanwezige grond geschikt is voor de aanleg van natuurgrasvelden. Plaatselijk is ziltig zand met matige waterdoorlatendheid aangetroffen. Bij de aanleg van de velden is daarom voorzien in een stevige grondverbetering. Enerzijds door slechte grondlagen uit te wisselen met goede grond en anderzijds door vershraling van aanwezige grond met daartoe goedgekeurd vershralingszand.

Algemeen kan door een ophoging van grond op twee manieren een verzakking optreden:

- a) doordat de bestaande ondergrond wordt samengedrukt door het gewicht van opgebrachte grond;
- b) doordat de opgebrachte laag, na aanbrengen, compacter wordt.

Ad a): de bestaande ondergrond bestaat hier uit zand. Zand is maar minimaal samendrukbaar. De ophoging is beperkt tot maximaal 1 meter. Het totale gewicht van deze ophoging is niet erg hoog en zal daarom hooguit slechts enkele millimeters zakking van de ondergrond opleveren. Deze enkele millimeters zakking wordt al bijna volledig bereikt tijdens het aanbrengen van de ophoging. Wat dan nog overblijft aan restzakking is verwaarloosbaar.

Ad b): om te voorkomen dat de ophoging na aanbrengen compacter wordt en daardoor gaat nazakken, brengt de aannemer de ophoging laagsgewijs aan in lagen van 30 tot 40 centimeters dik. Elke laag wordt verdicht alvorens de volgende laag wordt aangebracht. Ervaringen in eerdere projecten leren dat er bij deze werkwijze geen sprake is van zakkingen naderhand.

Vraag 2: Zijn er ook medewerkers van het waterschap uitgenodigd voor komende maandag? Wie bij het waterschap beoordeeld dit plan of denkt hierin mee? Ik heb eerder ook een vraag gesteld of er overleg is met het waterschap?

Tijdens het ontwikkelen van het ontwerp voor het sportpark is op meerdere momenten met medewerkers van het waterschap gesproken. Het eerste contact dateert van 20 maart 2019. Daar is het zoekgebied voor de aanleg van de nieuwe voetbalaccommodatie besproken en welke mogelijkheden en onmogelijkheden de waterloop met zich mee zouden brengen. Daarbij heeft het waterschap voorgesteld om bij het ontwerpen na te denken over het verleggen c.q. meanderen van de waterloop. Dit overleg is dus nog ruim voorafgaande aan het ontwerpproces met de cultuurtechnische aannemer (selectie vond plaats op 25 maart 2019 en de 1^e ontwerpvergadering op 18 april 2019).

Gedurende de ontwerpfase is gebleken dat het meanderen van de waterloop technisch niet uitvoerbaar is, maar tevens dat een open waterverbinding op het sportpark om veiligheidsredenen niet wenselijk is. In het gesprek met het waterschap op 28 mei 2019 is de overkluizing van de waterloop door middel van een permeabele buis ter plaatse van het nieuwe sportpark besproken. Op 4 juni 2019 heeft het waterschap bevestigd ambtelijk akkoord te gaan met deze overkluizing. In het gesprek op 25 juni 2019 is het ontwerp met de overkluizing nader toegelicht aan de medewerkers van het waterschap.

Vraag 3: (refererend aan de aanleg van een pompinstallatie bij de onderdoorgang van de Uffelsebeek bij het kanaal Wessem-Nederweert) Ik wil u vragen of het in Kelpen-Oler ook mogelijk is om bij wateroverlast dit te doen? Het zal dan gaan om veel geringere hoeveelheden gaan dan in Grathem. Dit zal met Rijkswaterstaat kortgesloten moeten worden.(refererend aan een test waarbij irrigatie van water uit het kanaal met succes is toegepast bij agrarische percelen) . Zou dit ook onderzocht kunnen worden of dit iets is voor Kelpen-Oler (i.e. in plaats van berekening van de sportvelden)? (refererend aan de toezegging van de provincie om bij de reconstructie N280 rekening te houden met verbetering van het vrije verval van de Wessemerven).

	<i>Maar wanneer komt de nieuwe N280? Als dit nog lang duurt kan er dan evengoed een lagere duiker gemaakt worden? (refererend aan een automatisch gestuurde stuw t.p.v. de N280) Kan deze stuw ook als zodanig uitgevoerd worden, waarbij er in geval van calamiteiten snel tot actie kan worden gekomen?</i> Deze vragen hebben betrekking op de waterhuishouding in de kern van Kelpen-Oler en niet per se op de aanleg van de nieuwe voetbalaccommodatie zelf. Zoals toegelicht zijn wij er van overtuigd dat de nieuwe voetbalaccommodatie geen negatieve invloed heeft op de waterhuishouding in de kern. Maatregelen betreffende de waterloop stroomafwaarts ter hoogte van de N280 staan onzes inziens los van het project nieuwe voetbalaccommodatie Kelpen-Oler. Uiteraard zijn wij bereid om een voorstel aan de raad voor te leggen, dat ingaat op de waterhuishouding in de kern van Kelpen-Oler, in relatie tot de kosten en de ruimte voor technische oplossingen die Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat hierin bieden. <i>Vraag 4: Voor het aanvullen van de gronden is ongeveer 70.000 m3 grond nodig. Dit zijn 3500 vrachtwagens, die gedurende ruime tijd tot overlast in de straten van Kelpen-Oler zullen zorgen.</i> Bij de uitvoering van de cultuurtechnische werkzaamheden wordt de uitkomende grond in het plangebied verwerkt. Daarom is er sprake van een gesloten grondbalans. Voor het verschraken van de grond – zie ook de beantwoording bij 1 – is ca. 6.000 m3 zand nodig (zand wordt aangemerkt als een bouwstof) , oftewel ca. 300 vrachten. Voor de aanvoer van alle cultuurtechnische werkzaamheden in het plangebied zoals zand, funderingsmaterialen, bestratingsmaterialen, asfalt, drainagebuizen, etc. zijn in totaal ongeveer 800 vrachten nodig. <i>Vraag 5: Is het wetenschappelijk correct om met peilputten in Ell, iets zinnigs te zeggen over de grondwaterstand bij de nieuwe voetballocatie, wetende dat het Kanaal Wesssem-Nederweert hier tussen ligt?</i> Voor het in beeld brengen van de grondwaterstanden is gebruik gemaakt van de aanwezige peilbuizen in Dinoloket. Uit de peilbuizen ten westen en ten oosten van de projectlocatie blijkt dat er slechts een klein verhang is in de grondwaterstanden. Het extrapoleren van deze grondwaterstanden naar de projectlocatie is daarom zeer goed mogelijk. Het kanaal Wesssem-Nederweert is waterdicht afgewerkt en heeft daarom geen invloed op de grondwaterstanden. Ter validatie van de peilbuizen uit Dinoloket én omdat het gebied bekend staat als nat gebied zijn in het gebied de projectpeilbuizen geplaatst.

Besluit college of portefeuillehouder	Datum: 6 december
	Besluit van (wie): portefeuillehouder Backus
	Besluit luidt: akkoord